

Temps era Temps
Josep Bayerri Raga

L'HOSPITAL MILLORA PERÒ NO ES MOU

L'Hospital de Tortosa ha obert les noves instal·lacions del laboratori clínic que permeten incorporar nous equips i garantir una major eficàcia; s'anuncia que encara hi ha projectes de noves ampliacions. Tot i l'anunci d'un nou hospital a Ferreries, l'edifici actual és objecte de periòdiques obres de millora el que fa que pocs pensin ja en el nou hospital. Molts creuen que fou el resultat d'una escalfada política però ningú parla dels diners que s'han gastat en promoure l'invent

L'existència d'Hospital a Tortosa deriva des de la seva condició de ciutat i de seu episcopal i es situa a principis del segle XIII. Hi havia diversos hospitals: l'hospital civil, l'hospital per als capellans, l'hospital militar i, fins i tot, l'hospital de Sant Llàtzer per als infectats, situat als afores de la ciutat, el que dona nom a l'actual barri. Al llarg del temps tots ells confluïren en l'Hospital de la Santa Creu, depenent del municipi, que, des de 1768, ocupava la que fou Casa dels Estudis vora el barri del Rastre. Després de diverses vicissituds l'any 1906 l'Hospital és traslladà definitivament al que havia estat la Casa de la Caritat, de la Misericòrdia o dels orfes, al barri de Jesús.

Fins els anys cinquanta del segle passat la major part dels hospitals públics depenien de les administracions locals (Diputacions i Ajuntaments), de fundacions o de la Universitat i molts tenien caràcter assistencial. La medicina privada, les clíniques, estava en mans de mútues i companyies d'assegurances mèdiques o metges particulars. L'Hospital de Tortosa era referent sanitari de la ciutat i de tot el territori, atès que no en hi havia cap altre entre Tarragona i Castelló. Tot i el seu caràcter públic i assistencial els anys immediats a la guerra es modernitzà molt dirigit pel metge Primitiu Sabaté, afusellat per Franco el 1939, i després pel seu germà Secundino. Els metges Sabaté eren també propietaris de la clínica del mateix nom a la plaça Alfons XII (1928). Després de la guerra civil varen néixer noves clíniques com L'Aliança (1940), la Monegal (1945) i la Lluch (1952) que, amb altres de caire gairebé familiar, de dos o tres fins una dotzena de llits, instal·lades a habitatges particulars (Fornós, Matheu, Llorca, Parés,...) convertiren Tortosa en un important centre d'assistència mèdica.

El canvi important arribà en crear-se el SOE (1944) i la xarxa assistencial de la Seguretat Social, que depenien de *Instituto Nacional de Prevision* i el *Ministerio de Trabajo*; els seus hospitals es deien *Residencias Sanitarias* i els centres d'assistència primària *Consultorios* i *Ambulatorios*. En pocs anys esdevingué la gran estructura sanitària espanyola amb nous hospitals a totes les províncies i centres primaris a les ciutats més importants. El primer ambulatori de Tortosa estava situat a la Ronda Reus fins que el 1964 s'inaugurà el nou edifici de Ferreries que destacà per la seva monumentalitat i pel gran nombre de professionals que l'atenien. Fou el 1971 que s'aprova construir la Residència; era un fet important ja que molt poques ciutats no capitals de província en tenien. Les obres van anar molt lentament i no va entrar plenament en servei fins el 1977. Ja al moment de decidir la ubicació es va escriure que el lloc no era el més adequat per les dificultats d'accés però els defensors al·legaven que s'allunyava de l'humitat del riu el que el feia més saludable, tot i que devien haver-hi altres interessos. L'entrada en servei de la Residència, batejada com a "Verge de la

Cinta” suposa un impacte molt important per a la ciutat, a més del servei que donava, varen crear-se més de 500 llocs de treball (zeladors, auxiliars, infermers, metges, tècnics i administratius) molts arribats de fora el que atorgà a Tortosa un cert aire de cosmopolitisme que va durar poc, però. El nou hospital comportà en pocs anys la desaparició de les clíniques i que l’Hospital de Jesús esdevingués centre socio-sanitari, encara que ha acollit també serveis que no tenien cabuda a la Residència.

Ara, amb la crisi econòmica, sembla que el nou hospital de Ferreries ha passat a engruixir el catàleg de les utopies milloraries. Potser ha arribat l’hora de millorar determinats aspectes de l’actual Hospital com, fonamentalment, facilitar els accessos des del pla de la ciutat mitjançant un ascensor, escales mecàniques o simplement urbanitzant l’inhòspit camí que actualment s’hi atansa des del barri del Garrofer.

Foto: L’edifici de l’HTVC

Peu de foto: L’accés a l’Hospital continua sent un greu problema. Caldria facilitar que la gent de Tortosa pogués arribar-s’hi sense utilitzar l’automòbil.